

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lutego 2019 roku powód M. S. (1), prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...), domagał się od strony pozwanej (...) spółki z o.o. we W. zasądzenia kwoty 21063,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że świadczył na rzecz strony pozwanej usługi serwisowania urządzeń fiskalnych. Po wykonaniu usług zostały wystawione faktury VAT, które nie zostały w całości zapłacone, mimo wezwania do zapłaty.

W dniu 19 kwietnia 2019 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądzono kwotę dochodzoną pozwem oraz 2681 zł kosztów procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Przede wszystkim zarzuciła, że częściowo spełniła świadczenie (w zakresie kwoty 4176,70 zł). Zarzuciła także, że zgodnie z ustaleniami z powodem pozostała część należności miała zostać zapłacona w transzach do końca 2019 roku.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód ograniczył powództwo w zakresie kwoty 3453,84 zł (wplaconej przez stronę pozwaną po wniesieniu pozwu). W pozostałej części podtrzymał żądanie pozwu. Zaprzeczył przy tym, aby strony poczyniły jakiegokolwiek ustalenia w zakresie spłaty zobowiązania strony pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z o.o. we W. (zamawiający, zleceniodawca) zawarła z M. S. (2), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) (wykonawcą, zleceniobiorcą) umowę, której przedmiotem było świadczenie na rzecz zleceniodawcy usług serwisowych urządzeń fiskalnych wyprodukowanych przez (...) S.A. w W. (między innymi naprawy szuflad kasowych, programowania menu w kasach fiskalnych oraz wymiany zniszczonych lub zużytych elementów).

Po wykonaniu zleconych usług zleceniobiorca wystawił zleceniodawcy faktury VAT o następujących numerach:

- 7/07/2018 z dnia 12 lipca 2018 roku na kwotę 2808 zł netto (3453,84 zł brutto) za naprawę szuflad kasowych (2214 zł brutto) oraz programowanie menu w kasach fiskalnych (1239,84 zł brutto) z terminem płatności w dniu 11 sierpnia 2018 roku, która została w całości zapłacona;
- 7/09/2018 z dnia 14 września 2018 roku na kwotę 14904,50 zł netto (18332,54 zł brutto) za wymianę zniszczonych lub zużytych elementów w kasach fiskalnych z terminem płatności w dniu 14 października 2018 roku, z której do zapłaty pozostała kwota 18106,83 zł.

(dowód: bezsporne;

decyzja z załącznikiem – k. 12;

karta interwencji – k. 14;

zlecenie napraw – k. 15;

protokół zdawczo-odbiorczy – k. 16;

faktury VAT – k. 13 i 17)

W piśmie z dnia 7 grudnia 2018 roku zleceniobiorca wezwał zleceniodawcę do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

(dowód: bezsporne;

wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania – k. 18-20)

W dniu 26 marca 2019 roku zleceniodawca zapłacił zleceniobiorcy kwotę 3453,84 zł za fakturę VAT nr (...).

(dowód: bezsporne;

potwierdzenie przelewu – k. 40)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie (w zakresie, w jakim nie zostało cofnięte).

Bezsporny w niniejszej sprawie był fakt zawarcia przez strony umowy, której przedmiotem było świadczenie przez powoda na rzecz strony pozwanej usług serwisowych urządzeń fiskalnych wyprodukowanych przez (...) S.A. w W. (między innymi naprawy szuflad kasowych, programowania menu w kasach fiskalnych oraz wymiany zniszczonych lub zużytych elementów). Poza sporem był także fakt wykonania tej umowy przez powoda oraz (co do zasady) wysokość zobowiązania strony pozwanej. Istota sporu sprowadzała się natomiast do tego, czy powództwo nie było przedwczesne wskutek ewentualnego uzgodnienia późniejszego terminu zapłaty należności. Sporna była także kwota częściowo spełnionego świadczenia.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Trzeba podkreślić, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

Wobec powyższego zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że w niniejszej sprawie co do zasady to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia. Skoro jednak strona pozwana przyznała, że powodowi przysługiwała wierzytelność dochodzona pozwem (ale podniosła zarzuty częściowego spełnienia świadczenia oraz przedwczesności powództwa na skutek zmiany terminu płatności), to w tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na stronie pozwanej.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że strona pozwana częściowo spełniła świadczenie (w zakresie przyznanej przez powoda kwoty 3453,84 zł). Wprawdzie w sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana zarzuciła, że dokonała zapłaty kwoty 4176,70 zł, jednak okoliczności tej w żaden sposób nie wykazała (sama strona pozwana do sprzeciwu od nakazu zapłaty dołączyła potwierdzenie przelewu jedynie na kwotę 3453,84 zł).

W ocenie Sądu strona pozwana w żaden sposób nie wykazała także przedwczesności niniejszego powództwa. Nie udowodniła bowiem, aby strony ustaliły inny termin spełnienia świadczenia lub w jakikolwiek inny sposób porozumiały się co do zapłaty zadłużenia. Tym samym strona pozwana w toku procesu nie wykazała żadnej okoliczności, która uzasadniałaby powstrzymanie się przez nią z zapłatą należności z tytułu łączącej ją z powodem umowy.

Należy w tym miejscu podkreślić, że strona pozwana w złożonym sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzuciła jedynie, że zgodnie z ustaleniami z powodem pozostała część należności (16886,82 zł) miała zostać zapłacona w transzach do końca 2019 roku. Trzeba zatem przede wszystkim wskazać, że strona pozwana nie wskazała nawet, jakie raty (transze) zostały przez strony ewentualnie ustalone. Nie wskazała także żadnych dalszych szczegółów tego porozumienia oraz okoliczności jego zawarcia. Nie ulega jednocześnie wątpliwości, że na dzień zamknięcia rozprawy także termin wskazany przez samą stronę pozwaną (31 grudnia 2019 roku) upłynął bezskutecznie.

Należy dodatkowo zaakcentować, że strona pozwana na okoliczność ewentualnych ustaleń z powodem powołała jedynie dowód z jej przesłuchania. Sąd na podstawie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. oddalił ten wniosek z uwagi na fakt, że strona pozwana w istocie nie wskazała żadnych konkretnych okoliczności, na które dowód ten miał być przeprowadzony. Z żadnych innych dowodów w żaden sposób nie wynikało przy tym, żeby doszło do jakiegokolwiek porozumienia pomiędzy stronami, albo żeby powód umówił się ze stroną pozwaną na zmianę terminu wykonania zobowiązania. Do zmiany terminów płatności (wskazanych w wystawionych na podstawie umowy fakturach VAT, których strona pozwana w żaden sposób nie kwestionowała) mogło dojść bowiem jedynie poprzez zgodne oświadczenia woli w tym zakresie. Należy przy tym podkreślić, że w piśmie procesowym z dnia 11 marca 2020 roku (doręczonym stronie pozwanej w dniu 3 kwietnia 2020 roku) pełnomocnik powoda kategorycznie i wyraźnie zaprzeczył, jakoby między stronami doszło do zawarcia jakiegokolwiek porozumienia w zakresie zmiany terminów płatności.

Biorąc zatem wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę powództwo należało uznać co do zasady za uzasadnione. Nie ulega przy tym wątpliwości, że umowa łącząca strony miała charakter umowy o świadczenie usług, do której z mocy art. 750 k.c. stosuje się przepisy o zleceniu. Roszczenie o zapłatę wynagrodzenia opierało się zatem na art. 735 §1 i 2 k.c. w zw. z art. 750 k.c.

Zgodnie z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2016, poz. 684 ze zm.) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli wierzyciel spełnił swoje świadczenie oraz nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. W okolicznościach niniejszej sprawy przesłanki powyższe zostały spełnione. Odsetki należały się zatem powodowi zgodnie z żądaniem, czego strona pozwana zresztą nie kwestionowała.

Ustalając stan faktyczny i wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie Sąd oparł się na przedstawionych przez strony dokumentach prywatnych, których treść co do zasady nie była kwestionowana. Sąd oddalił jedynie wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z jej przesłuchania (z przyczyn wskazanych wyżej).

Skoro zatem roszczenie powoda było uzasadnione, to na podstawie art. 734 §1 k.c. i 735 §1 k.c. w zw. z art. 750 k.c. oraz art. 481 k.c. w zw. z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2016, poz. 684 ze zm.), a także umowy łączącej strony orzeczono, jak w punkcie I wyroku.

W zakresie należności głównej (2956,69 zł) oraz należnych ustawowych odsetek (w łącznej kwocie 497,15 zł) powód cofnął pozew, szczegółowe rozliczenie przedstawiając w niekwestionowanym przez stronę pozwaną piśmie z dnia 11 marca 2020 roku.

Zgodnie z art. 203 §1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

Skoro zatem cofnięcie pozwu nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, zgoda strony pozwanej na dokonanie tej czynności nie była wymagana (art. 203 §1 k.p.c.).

Jednocześnie Sąd dokonał analizy cofnięcia pozwu w świetle art. 203 §4 k.p.c. i uznał, że nie zachodzą negatywne przesłanki określone w tym przepisie.

Dlatego też na podstawie art. 355 §1 k.p.c. orzeczono jak w punkcie II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Mając na względzie wynik sprawy powodowi należał się zwrot kosztów procesu, na które złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 1054 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł, ustalone zgodnie z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie.

Należy przy tym dodatkowo wskazać, że w przypadku, gdy strona pozwana dała powód do wytoczenia powództwa, a dopiero w toku postępowania częściowo zaspokoila roszczenie (co miało miejsce w niniejszej sprawie), należy ją traktować (w zakresie częściowego spełnienia świadczenia) jako przegrywającą, pomimo cofnięcia pozwu i umorzenia postępowania. Stanowisko takie zajął także Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 21 lipca 1951 roku, C 593/51, OSN 1952, nr 2, poz. 49 oraz z dnia 6 listopada 1984 roku, IV CZ 196/84, LEX nr 8642 czy Sąd Apelacyjny w Białymstoku w postanowieniu z dnia 30 listopada 1995 roku, I ACz 366/95, OSA 1996, nr 7-8, poz. 34.